

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

08.07.2016р.

м. Львів

№ 13/03-30рк/к

ЛМКП «Львівводоканал»

вул. Зелена, 64, м. Львів, 79017

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

(у порядку статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції»)

Розпорядженням Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 26.04.2016р. № 26 рп/к розпочато розгляд справи № 1-02-23/2016 за виявленими ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Львівського міського комунального підприємства «Львівводоканал» (адреса: 79017, м. Львів, вул. Зелена, 64, далі - ЛМКП «Львівводоканал»).

Справа № 1-02-23/2016 розпочата за результатами розгляду зави (інформація з обмеженим доступом) щодо незаконного припинення надання ЛМКП «Львівводоканал» послуг централізованого водопостачання мешканцям будинку № 29Г на вул. Караджича у м. Львові.

Визначення монопольного (домінуючого) становища

Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики) Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження становища ЛМКП «Львівводоканал» на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у період з 01.01.2015р. по 08.07.2016р.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:

- суб'єкт господарювання - ЛМКП «Львівводоканал», що здійснює діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;
- ринок послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

Визначення товарних меж ринку:

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Львова не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ЛМКП «Львівводоканал».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуга з централізованого водопостачання та водовідведення.

Перелік споживачів.

Споживачами послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львові є юридичні та фізичні особи, які приєднуються до мереж централізованого водопостачання та водовідведення.

Визначення товарних меж ринку:

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Львова не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ЛМКП «Львівводоканал».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуга з централізованого водопостачання та водовідведення.

Перелік споживачів.

Споживачами послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львів є юридичні та фізичні особи, які використовують питну воду для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

ЛМКП «Львівводоканал» надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львів в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його володінні та користуванні.

Отже, територіальними межами ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є межі розташування водопровідно-каналізаційних мереж у м. Львові, які знаходяться у володінні та користуванні ЛМКП «Львівводоканал».

Часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення визначено період з 01.01.2015р. по 08.07.2016р., протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

ЛМКП «Львівводоканал» здійснює господарську діяльність надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату, отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Аналізуючи ринок послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за період з 01.01.2015р. по 08.07.2016р., встановлено, що в

вищезазначених територіальних та товарних межах ринку ЛМКП «Львівводоканал» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: ЛМКП «Львівводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львові, в межах розташування водопровідно - каналізаційних мереж, які знаходяться у його володінні та користуванні. Відтак, у споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львові альтернатива відсутня.

Враховуючи вищевикладене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Львівське міське комунальне підприємство «Львівводоканал» містить ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на території міста Львова, із часткою 100%, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його володінні та користуванні у період з 01.01.2015р. по 08.07.2016р.

З метою з'ясування обставин, викладених у заяві, Відділення надіслало вимогу про подання інформації до ЛМКП «Львівводоканал» від 05.04.2016р. № 13/03-308.

У відповідь на вимогу Відділення, ЛМКП «Львівводоканал» листом від 14.04.2016р. № 20-1147в повідомило про наступне:

«1. ЛМКП «Львівводоканал» не уклало з (інформація з обмеженим доступом) договір про надання послуг водопостачання та водовідведення житлового будинку на вул. Караджича, 29Г у м. Львові. За даною адресою існують договірні відносини про надання послуг водопостачання та водовідведення з ТзОВ «Добрий двір», як з виконавцем послуг у вищезгаданому житловому будинку. Договір № 570137..

3. Обмеження водопостачання в житловий будинок на вул. Караджича, 29Г проводилось на звернення ТзОВ «Добрий двір» від 21.03.2016р. та в зв'язку з заборгованістю за спожиті послуги водопостачання та водовідведення в сумі (інформація з обмеженим доступом). Копії листа ТзОВ «Добрий двір» та Актів від 23.03.2016р., 30.03.2016р., 04.04.2016р. додаються»...

5. ЛМКП не проводить нарахування за спожиті послуги безпосередньо мешканцям вищезгаданого будинку і, як наслідок, квитанції на оплату спожитих послуг мешканцям не виставляються.».

Слід зазначити, що відповідно до частини 5 статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», Виконавцем послуг з централізованого постачання холодної води та послуг з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.

Тобто, ЛМКП «Львівводоканал» є Виробником і Виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

Надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення для споживачів регулюється Правилами надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (далі – Правила № 630) та Типовим договором про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі змінами).

Відповідно до пункту 3 Правил № 630, послуги надаються споживачам безперервно, виключно за винятком перерв, визначених відповідно до частини 3 статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», зокрема:

- проведення ремонтних профілактичних робіт виконавцем/виробником за графіком, погодженим з виконавчими органами місцевих рад або місцевими державними адміністраціями згідно з нормативними документами. Допустима тривалість перерв у наданні послуг, їх періодичність встановлюються Кабінетом Міністрів України на підставі стандартів, нормативів, норм, порядків та правил експлуатації, проведення випробувань теплових мереж, поточного і капітального ремонтів, реконструкції об'єктів житлового фонду;

- ліквідацію наслідків аварій або дії обставин непереборної сили. Перерва у наданні комунальних послуг, яка виникла внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, має бути ліквідована у найкоротші терміни, що визначаються нормативними документами. Якщо ліквідація наслідків аварії або дії обставин непереборної сили потребує більше однієї доби, виконавець/виробник спільно з органами місцевого самоврядування здійснює заходи щодо зменшення її негативного впливу на споживачів.

Відповідно до статті 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», підприємства питного водопостачання мають право у разі внесення споживачем не в повному обсязі плати за використану питну воду обмежити його питне водопостачання до рівня екологічної броні питного водопостачання.

Зазначасмо, що постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.2006р. № 199 затверджено Порядок обмеження питного водопостачання до рівня екологічної броні (далі – Порядок № 119).

Цей Порядок визначає механізм обмеження питного водопостачання для споживачів (крім населення), які не внесли в установлені строки або внесли не в повному обсязі плату за використану ними питну воду (далі - споживачі), до рівня екологічної броні - мінімального рівня використання питної води (далі - обмеження) з метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Крім того, пунктом 2 Порядку № 119 обмеження питного водопостачання до рівня екологічної броні, визначено, що підприємство питного водопостачання надсилає споживачам письмове попередження про застосування обмеження не пізніше ніж за 14 календарних днів із зазначенням дати і часу з одночасним повідомленням про це органу виконавчої влади та органу місцевого самоврядування за місцем розташування споживачів.

Отже, чинним законодавством України не передбачено припинення чи обмеження надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення для категорії споживачів «населення».

За результатами опрацювання наданих ЛМКП «Львівводоканал» на вимогу Відділення інформації та документів, Відділення встановило наступне.

ТЗОВ «Добрий двір» листом від 21.03.2016р. № 62 звернулось до ЛМКП «Львівводоканал» з питання призупинення надання послуг з водопостачання в багатоповерховому будинку за адресою м.Львів, вул. Караджича, 29Г через неможливість проведення розрахунків за надані послуги з централізованого водопостачання.

В свою чергу, ЛМКП «Львівводоканал», всупереч вимогам Закону України «Про питну воду і питне водопостачання» та Правил № 630, припинило водопостачання будинку № 29Г на вул. Караджича у м. Львові, про що свідчать акти від 23.03.2016р. № 015089, від 24.03.2016р. № 015090, від 30.03.2016р. № 015968 та від 04.04.2016р. № 015970. Так, актом Даним актом від 23.03.2016р. № 015089 було зафіксовано, зокрема: «Абоненту обмежено водопостачання за борг в сумі (інформація з обмеженим доступом). Лічильник Gross Ø 50 № 201306002587 ІУ кВ. 2013/17р. Опломбовано кульовий вентиль в закритому стані на вводу водопостачання в будинок в підвальному приміщенні пл.СЛВК-2218882. Водопостачання в будинок буде поновлено після повної оплати заборгованості. Показник 007311м³».

Отже, ЛМКП «Львівводоканал» всупереч вимогам законодавства України – Закону України «Про житлово-комунальні послуги», «Про питну воду та питне водопостачання», Правил надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, припинило надання послуг з централізованого водопостачання мешканцям будинку № 29Г на вул. Караджича у м.Львові.

Такі дії Львівського міського комунального підприємства «Львівводоканал» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, у вигляді дії Підприємства (припинення надання послуг централізованого водопостачання мешканцям будинку № 29Г на вул. Караджича у м.Львові за заборгованість перед ТзОВ «Добрий двір»), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

Зазначаємо, що відповідно до приписів законодавства про захист економічної конкуренції захист споживачів від зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку здійснюється на підставі моделі значної конкуренції на ринку, яка характеризується зацікавленістю суб'єкта господарювання провадити господарську діяльність без можливого ущемлення інтересів споживачів, що здатні, у разі можливості ущемлення їх інтересів, у подальшому, задовольняти власний попит у інших суб'єктів господарювання, натомість, відсутність значної конкуренції на ринку не дозволяє споживачам у повній мірі відмовитися від послуг суб'єкта господарювання, який міг ущемити їх інтереси.

Відділення листом від 26.04.2016р. № 13/03-682 надіслало ЛМКП «Львівводоканал» копію розпорядження адміністративної колегії від 26.04.2016р. № 26 рп/к про початок розгляду справи № 1-02-23/2016, яке отримано ЛМКП «Львівводоканал» - 28.04.2016р., про що свідчить поштове повідомлення про вручення поштового відправлення за № 79017 0528398 5.

На розпорядження Адміністративної колегії ЛОТВ АМК України від 26.04.2016р. № 26 рп/к у справі № 1-02-23/2016, ЛМКП «Львівводоканал» листом від 26.05.2016р. № 10-2423 повідомило, зокрема, про наступне:

«Оскільки, у ТЗОВ «Добрий двір» існувала заборгованість перед ЛМКП «Львівводоканал» в (інформація з обмеженим доступом) за надані послуги водопостачання та водовідведення та на підставі звернення даного абонента, ЛМКП «Львівводоканал» змушене було обмежити водопостачання в будинок № 29Г по вулиці Караджича в м.Львові....

ЛМКП «Львівводоканал» обмежувало подачу води в будинок № 29Г по вул. Караджича абоненту-юридичній особі ТЗОВ «Добрий двір» за його власним зверненням, а не ОСББ «Едельвейс-Плюс», яке взяло на себе зобов'язання по оплаті заборгованості ТЗОВ «Добрий двір» вже після проведення ЛМКП «Львівводоканал» дій по обмеженню водопостачання у вищевказаний будинок».

Крім того, ЛМКП «Львівводоканал» в доповнення до листа від 26.05.2016р. № 10-2423 повідомило Відділення (лист від 07.07.2016р. № 20-1922в) про таке:

«На звернення ТЗОВ «Добрий двір» щодо призупинення надання послуг з водопостачання ЛМКП «Львівводоканал» направило представника для проведення опломбування водопостачання абоненту. Однак, коли було з'ясовано, що споживачами послуг за цією адресою є мешканці житлового будинку № 29Г по вулиці Караджича, ЛМКП «Львівводоканал» невідкладно відновило водопостачання в даний будинок.

На даний час ЛМКП «Львівводоканал» проводить розрахунки за надані послуги водопостачання та водовідведення безпосередньо з мешканцями даного будинку згідно відкритих особових рахунків.

Станом на 06.07.2016р. ЛМКП «Львівводоканал» дотримується вимог чинного законодавства України та не проводить обмеження водопостачання мешканцям житлових будинків».

Вищенаведене свідчить, що у діях ЛМКП «Львівводоканал» мало місце припинення надання послуг з централізованого водопостачання мешканцям житлового будинку № 29Г по вул. Караджича у м. Львові, у зв'язку із заборгованістю за послуги з централізованого водопостачання, що призвело до ущемлення інтересів споживачів.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин їх виникнення і умов, що їм сприяють, адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає ЛМКП «Львівводоканал» такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. ЛМКП «Львівводоканал» не допускати дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді припинення надання послуг з централізованого водопостачання мешканцям будинку № 29Г по вул. Караджича у м.Львові, що можуть призвести до ущемлення їх інтересів.

2. ЛМКП «Львівводоканал» дотримуватись вимог чинного законодавства України – Закону України «Про житлово-комунальні послуги», «Про питну воду та питне водопостачання», Правил надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

3. Повідомити про розгляд Рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України протягом 10-ти днів з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації: органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані; відповідно до частини 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень цих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

А. Басараба